

ZON BETAALT ASBESTSANERING

Aanpak die turbo op asbestsanering moet zetten

Met het huidige sukkeltempo duurt het nog dertig jaar voordat alle Nederlandse asbestdaken zijn gesaneerd. Vanaf 2024 geldt echter een asbestverbod. Ergo, de turbo moet erop. Kingspan komt met een aanpak waarbij de asbestsanering wordt betaald met de opbrengst van zonnecellen op het nieuwe dak.

HARRY PERRÉE

Ruim 22 jaar na het verbod om een dak te bedekken met asbest, zit Nederland met een erfenis van 120 miljoen vierkante meter asbestdaken, bijkans genoeg om de gemeente Almere volledig te overkappen. De talloze projecten die provincies en gemeenten al zeker vijftien jaar hebben gedraaid om asbestdaken te saneren, hebben onvoldoende vruchten afgeworpen. Het project *Asbest eraf, zon erop* is de tot nu toe laatste poging om dak-eigenaren er toe te bewegen hun asbestdak te saneren. En en passant zonnecellen op het dak te zetten. Maar ook die prikkel heeft het saneringsproces onvoldoende op stoom gebracht.

Het huidige saneringstempo ligt op 4 miljoen vierkante meter per jaar. Dat betekent dat het nog 30 jaar duurt voordat alle daken asbestvrij zijn. Asbestdaken zijn echter minimaal 22 jaar oud (want sinds 1994 verboden) en door verwerking kunnen asbestvezels in de omgeving belanden en ook bij brand in oude stallen - driekwart van het asbest ligt op agrarische gebouwen - kunnen de vezels in de omgeving terecht komen. 'Asbest eraf, zon erop' loopt sinds medio 2013. Wie meer dan 400 vierkante meter dak liet saneren en op het nieuwe dak zonnecellen met minimaal 15 kilowattpiek vermogen liet zetten, kon van de provincie per vierkante meter 3 euro subsidie krijgen. Met een maximum van 7.500 euro per adres. Niettemin bleef het rustig aan de subsidieloketten. Medio 2014 zijn de voorwaarden versoepeld: daken vanaf 250 vierkante meter komen in aanmerking, het minimaal vermogen is nu 5 kilowattpiek en de subsidie 4,50 euro per vierkante meter met een maximum van 15.000 euro.

Druppel

In 2015 heeft de staatssecretaris besloten dat de Nederlandse daken vanaf 2024 asbestvrij moeten zijn. Dat betekent overschakelen naar de turbostand: van 4 naar 15 miljoen vierkante meter saneren per jaar.

Daarvoor ligt tot en met 2019 75 miljoen euro subsidie klaar (in 2016: 10 miljoen euro), volgens de staatssecretaris voldoende om 16 miljoen vierkante meter versneld te saneren. "Dit beschikbaar gestelde budget is alleen al voor Overijssel een druppel op de gloeiende plaat", klaagde die provincie eind vorig jaar bij een hoorzitting. Overijssel heeft 8 miljoen vierkante meter asbestdak liggen. Verwijderen kost 10 euro per vierkante meter, storten nog eens hetzelfde bedrag, rekent de provincie voor. De vraag is dus hoe het betaalbaar sneller kan.

Pieter Snelder, commercial director van Kingspan Geïsoleerde Panelen, meent een oplossing in handen te hebben. Volgens hem ligt momenteel het tempo zo laag omdat het veel bedrijven niet lukt de sanering te organiseren. "Dat organiseren is tweeledig", zegt hij. "Aan de ene kant: hoe krijg ik een goede saneerder?"

Hoe krijg ik er een goed dak op? Hoe krijg ik een goed zonnecellensysteem? Aan de andere kant: hoe ga ik het financieren?"

Snelder houdt kantoor in het bedrijfsgebouw van Kingspan op het industrieterrein in Tiel en heeft vanuit zijn kantoor op de eerste verdieping een weids uitzicht over groene weilanden, met daartussen een enkele boerderij. Zijn werkerrein begint voor de deur. Vanaf januari biedt Kingspan *Futureproof* aan. Snelder laat op zijn iPad een ronkend reclamefilmje zien waarin in een paar stappen het oude asbestdak is vervangen door een nieuw, geïsoleerd dak met pv-cellen erop. "Zowel het projectmanagement als de financiering worden door Kingspan volledig geregeld. En de kosten? Die betalen zichzelf volledig terug", vertelt een stem veelbelovend.

Losse onderdelen

En zo is het, verzekert Snelder. Tot nu toe moet de dakeigenaar de losse onderdelen 'dak saneren', 'nieuw dak leggen', 'zonnepanelen leggen' en 'investering regelen' allemaal zelf doen. Kingspan neemt het de agrariër (en ook andere bedrijven) allemaal uit handen, ook de aanvraag voor fiscale subsidies en een eventuele aanvraag voor de SDE+. Het mooie is, zo belooft hij, dat de boer de kosten voor sanering en zonnepanelen niet zelf hoeft op te hoesten. "Wie de investering niet kan of wil dragen, kan gebruikmaken van de financieringsregeling. Met de zonne-energie drukken we de elektriciteitsrekening. Met het gat dat we daarmee creëren, financieren we de dakbedekking. In vijftien jaar betaal je het dak af."

Daarbij blijft de boer baas over eigen portemonnee. Doordat hij met de zonnecellen (grotendeels) zijn eigen stroom opwekt, krijgt hij een lagere rekening van het elektriciteitsbedrijf. Met die besparing betaalt hij de aflossing voor het dak. De aanpak werkt alleen, verduidelijkt Snelder, als de boer zelf de stroom gebruikt

die hij met de zonnepanelen opwekt. Stroom leveren aan het net levert namelijk relatief weinig op.

In een enkel geval volstaan de besparingen niet om in vijftien jaar het hele dak af te lossen en zal de agrariër de maandelijkse aflossingstermijn moeten aanvullen. Snelders: "Soms is het niet mogelijk om in vijftien jaar terug te betalen met de bespaarde elektriciteit. Stel dat je heel weinig stroom verbruikt en heel veel asbest hebt, dan kan het zonne-energiesysteem dat niet terugverdienen." Hoe dan ook, na vijftien jaar gaat het eigendom van de zonnecellen over in handen van de boer en begint deze geld te verdienen met zijn zonnedak, dat 25 jaar lang een gegarandeerde opbrengst oplevert.

Netwerk

De aanpak is niet alleen nieuw op de markt voor asbestsanering, maar ook voor Kingspan, dat bij asbestsaneringen tot nu toe optrad als leverancier van dakplaten. "We hebben een groot netwerk van bedrijven die saneren en er Kingspan-dakbedekking opleggen en dat zal ook blijven gebeuren", zegt Snelder. Met dit verschil dat Kingspan straks niet alleen leverancier is, maar de hele sanering coördineert. Overigens zijn dakbedekking en zonnecellen losse componenten. In de dakbedekking geïntegreerde zonnecellen hebben nog onvoldoende rendement.

Kingspan wil volgens Snelder "significant bijdragen" aan de asbestsanering in Nederland. "Tot nu toe is asbestsanering vrij intensief; je moet het bedrijf vaak stilleggen. Wij gaan het sneller doen. Wij gaan de asbestplaat impregneren, waardoor je niet bang hoeft te zijn voor emissie van vezels tijdens het verwijderen van het dak. Daardoor kan het bedrijf doorgaan met zijn activiteiten, terwijl wij de platen er afhalen. Bij een beetje gemiddelde schuur als die", wijst hij naar de schuren van de boerderij waar zijn kantoor op uitkijkt, "zou dat in één dag kunnen."

